

HALASI ZOLTÁN

San Gimignano

Menedéket nyújt a menekülőnek,
azt mondja, ebből sarjad ki a város.
Egy csodatévő püspök névadónak,
azt mondja, kell, ez tartja meg a várost.
Végül egy saját szent, aki egyúttal mártír,
dicsőségbe öltözteti a várost,
ezt mondja, mondom. N. a tavat nézi,
a nem létezőt a kövezett téren.
Nem mondja, hogy a saját életében
ő az a szent, aki egyúttal mártír,
hogy napjaiba ez visz fényt-sötétet,
hogy maga felügyeli a csodákat,
ezen alapszik ecsetkezelése,
vagy hogy a másvalaki életéből,
onnan a kikövezett tavi mélyről
menekülő lidérces vízióknak
maga nyújt menedéket, ezt se mondja.
Nem mondja, fallal körülvett erősség
vagyok, pedig elmondhatná magáról.

Az íjászat nem az, hogy célra tartasz.
Hosszúság és magasság vetélkednek,
az idő fut, az ember vertikális
alakzatokkal próbál ellenállni.

Képzeld, azt mondja N., fordítva látok.
Egy tó tükrében látom, mint az űrben,
az iker tornyot, fejjel lefelé lóg,
te is előtte és az útikönyved:
fehér hasábok feketébe mártva,
az égből ledöfő mutatóujjak,
olyan, mintha fenyegetnék a földet,
vagy mintha munkába akarnák venni,
ütőfejekkel verni, mint a posztót.

Bibeszálanként gyűjtötték a sáfrányt,
azt mondja, többet ért az aranyból is.
Szemes borsuk eljutott Messinába,
azt mondja, északra olajbogyójuk.
A sok zarándokból is gyarapodtak,
de végül meghasonlást szított köztük
pápa és császár áldatlan viszálya,
ezt mondja, mondom. N. fordítva néz rám,
mintha a kékség én volnék az űrben,
nem mondja, hogy meghasonlani nem kell,
hogy ki lehet maradni a viszályból,
csak persze akkor nincs látogatottság,
az ember műve nem jut a világba,
pedig a kép többet ér az aranyból,
főleg ha szálecsettrel festik, ezt se mondja.
Nem mondja, hogy az űrbe ejtett festmény
vagyok, pedig elmondhatná magáról.

A kövezett tér tükrében a kékség:
az űrben lóg, amit az ember épít,
ott nincs idő, csak a horizontális
szorítás, hogy valami megmaradjon.

Képzeld, azt mondja N., maguktól zúgnak
a harangok, a nap egy szem narancs, és
valaki nekem adta, tessék, jegyajándék,
nem fogadhatom el, nem engedik meg,
rossz szemmel nézi apám is, anyám is;
miután fölkeltem a sáfrányágyról,
láttam, az önarcképem lekaparták,
a testem illatozhat, de az arcom
összetört korsó lehet csak a kútnál.

Egyszer Dante is járt itt követségben,
azt mondja, de nem járt sok eredménnyel.
A bevételt a hadikiadások,
azt mondja, egyre inkább meghaladták.
Mégse a viszály, inkább az adósság
lett az oka a hanyatlásnak, annak,
hogy Firenze végül alávetette,
ezt mondja, mondom. N. észre se vesz már,

olybá vesz csupán, mint egy útikönyvet;
nem mondja, hogy az összes szenvedélyét
ő alávetette a művészetnek,
hogy kudarca a hanyatló világban
hosszú távon még bőven kamatozhat,
nem mondja, hogy az izmusok vitája
talmi hatalmi játszma: nem érdekli.
Hogy őt az isten küldte követségbe,
a látás angyalaként, ezt se mondja.
Nem mondja, hogy a megváltás ecsetje
vagyok, pedig elmondhatná magáról.

A kérdés nem az, hogy odafordulsz:
a kalapács, a szög, az X-gerenda.
Abból leszel, ami szabadon enged,
nem abból, ami meghatároz.

Képzeld, mondom most én, oldottan látlak.
Felszállt a köd, kijött a kard a kőből.
Csupa felkiáltójel ez a város.
Még fel sem ébredtünk a sáfrányágyon,
már összeállt a korszóból az arcod.
Az ember úr, a szorításra épít,
és hát követség sincsen vizály nélkül.
Víziók áznak a kallómalomban.
Mozog a város oszlopdigramja.